

Seat No. _____

HA-1901300102040800
M. A. (Sem.-IV) Examination
April - 2023
Geography of Human Hazards

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
 (2) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ / નકશા દોરો.

- 1 પ્રકોપ અને આપત્તિનો ભેદ જણાવી, આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના તબક્કાની સમજૂતી આપો. 14

અથવા

- 1 માનવસર્જિત પ્રકોપના ઉદ્ભવની પ્રક્રિયા જણાવી, તેની લાક્ષણિકતાઓ અને અસરો સંદર્ભે માહિતી આપો. 14
- 2 રણીકરણના ઉદ્ભવ માટેના માનવીય કારણો જણાવી, આ પ્રકારની આપત્તિ અંગેના સાવચેતીના પગલાંઓ સંદર્ભે નોંધ લખો. 14

અથવા

- 2 જૈવિક પ્રકોપ એટલે શું? તેના મુખ્ય કારણો જણાવી જૈવ વિવિધતા પર અસર તપાસો. 14
- 3 જૈવ વિવિધતા એટલે શું? જૈવ વિવિધતાના પ્રકાર ટૂંકમાં સમજાવી પર્યાવરણ સંદર્ભે જૈવ વિવિધતા સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

- 3 રાસાયણિક પ્રકોપ એટલે શું? રાસાયણિક પ્રકોપની હવા, જમીન અને પાણીમાં થતી અસરો જણાવો. 14
- 4 માનવ દ્વારા થતું હવાનું પ્રદૂષણ કયા કારણોથી થાય છે. 14

અથવા

- 4 વૈશ્વિક સમસ્યાઓ અને રાજકીય સમસ્યાઓ એટલે શું? તેની પાછળ કયા પરિબલો જવાબદાર છે. 14

- 5 નોંધ લખો: (ગમે તે બે) 14
- (1) જમીન ધોવાણની અસરો
- (2) જમીનનું પ્રદૂષણ
- (3) સાંસ્કૃતિક પ્રદૂષણ
- (4) કાર્બન બજેટિંગ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All the questions are compulsory.
(2) Draw the diagram wherever necessary.

- 1 Distinguish between hazards and disaster. Explain the phases of disaster management. 14

OR

- 1 Explain the originates process of man made hazards and give information about their characteristics and effects.
- 2 Discuss the man made causes of desertification and right a note about precaution steps for this type of disaster. 14

OR

- 2 What is biological hazards? Examine the major causes and its impact on biodiversity.
- 3 What is bio-diversity? Explain in brief types of bio-diversity and bring out clearly the importance of bio-diversity with reference to environment. 14

OR

- 3 What is chemical hazards? Give the impact of chemical hazards on air, land and water.
- 4 Explain, how the man is responsible for wind pollution ? 14

OR

- 4 What is global issues and national issues? What are the factors responsible for it.

5 Write short notes : (any **two**)

14

- (1) Effects of soil erosion
 - (2) Soil pollution
 - (3) Cultural pollution
 - (4) Carbon budgeting.
-